

Ispanidaxi froomnuud deere

Zyyn froot

Aavgustiin 13-nei yder, respyblikaancanuud bolbol Seegriin baruun erjide, prottiivnygydei atakiiji buta soxioo. Daisad xynde geegdel yzөө.

Ehroo seektorte interveent

nyyd nege ynderdexiiji ezellen aad, tereny tere saagaaraa respyblikaancanuud-ta buta soxigdozo ezeelegdeed, vojeenne materiaaluud ba nelieed olon xynnyd pleende abtahan baina.

Centraalna froot

Estremadyyske ucaastogai, Toroso xadiin seektorte, interveentnyyd xadaa piik Kabesyela ba piik Sesteroosiji (Kabeesa delb Byieehie zyyn xoixonuur) ezeele. Piik Kaas Vaakasta prottiivnygydei ataka buta soxigdozo. Interveentnyyde nelieed jixe geegdel yzyylegde. Sansimoon ynderxedexede ba Aliahaa urdaxanuur şanga tuldaanuud bolzo baina.

Prottiivngoi poziciiji pylemioodoo buudalgana yjede, respyblikaanska samolihooduud 26 (Fiaatnuudar) atakalagdahan baigaa. Respyblikaancanuud 1 istreiviteliiee geeze, 2 (Fiaatiiji) buta soxihon baina.

Espany aagenstvo bolbol aavgustiin 6-haa 13 xyrterxi yiin vojeenne jabuulgiindyn gargaxada, Teryelihe Pireent xyrterxi yrgen frootdo, respyblikaanska seregyydei hainaar beledxeze ba eeritngee iniciatiivijii x-

magaalan, opiraaca zybeer bejelyylheneinb aşaar, miateeznygydei dobtolxo xysen ebdegde geze, toolono.

Respyblikaancanuud bolbol miateeznygydei xysiiji sag yrgelze huladaxa, seregyydei nege seektorhee nyge seektorte xajaxiiji prottiivnygydei komaandovaniiji baalana.

Aavgustiin 13 nai yder, miateeznygydei gidroplaan bolbol Barselooniin poort deere, 6 teherdeg boombonuudijii xajahan baina. 5 boombon dala soo unaa. Negeny zagaha baridag baarka deere unaza, tymer bolgogdohon baibaş, tereny tere sagaraa baarkiin ekipaazaar untaraagdahan baina.

Aavgustiin 13-da, gurba motoorno italyjaanska 5 samolihooduud, Valeensiin primoorsko kvaartalnuudijii jixexerehe bombordirovaalahan baina. 8 gerynyd handargagdaa. 1 exener xyndeer şaxataba.

Xitaddaxi dainai baidal

CENTRAALNA XITADTA

Janczii myrenei froot deere, japoonsko seregyyde, aavgustiin 12 oi yder nelieed jixe potkrepleeni abaad, Czuczanaa yge-xiiji hedehen ba'na, gebeş, hedelgeny soxigdozo, byxeli yder soo xubilalta bolongygeer baiba. Xan'kooydo (Czuczanaa 14 kilomeetr baruuxanaar) buulgagdahan, japoonsko desaantada tuhalxiin tulada, 4 baganuud ba seregi 1 jixe syynd jiree. Xitadi, erji şadarai artilleriin galaar syyndenyid namnagdahan baina.

Aavgustiin 12-oi yder, japoonsko 150 samolihooduud Xan'kooyi bombordirova-

laa. Alagdagşad 500 xyngeze toologdono. Aavgustiin 15-nai hyni, japoonsko 18 samolihooduud Xan'kooyi bombordirovaalgaa dabtaa. Aerodroomoi raiondo 40-hөө ylyy boombo xajahanşhaanb, serjoozno handaral boloogyi. Xedii xaraxii baigaaşijhaanb, xitadi zeniitne artilleri xadaa japoonsko samolihooduudijii buudahan baina.

XOITO XITADTA

Xitadi partizaanska otriadaud ba regyliarna seregyydei caastinuud bolbol Şansii provintciin urda zygtе, japoonsko seregyydei dailaldaxadaa, tedenerte hanaa oromoor soxilto zyzylee.

Xydelmerişedei zarplaadiiji tylenegy

Xezenglin leesucaastog (Xori) bolbol 1937-38 onuudal modobeledelel xydelmeride xydelmerihehen, xydelmerişedei fevraal ba maarta haranuudain zarplaadiiji mynee xyrter tyloogyi. Gansaxan „Zurgaanal zam" ba „Manai azal" kolxooznuudhaa xydelmerihehen kolxooznigudai abxa johotoi myngens, 10 gara miangan tyxerig bolxo baina. Jamar şaltagaanaa, mynee xyrter tyloogyi ba zarpladain foon-do dutabab geze, asuugdaxa bolno. Gansaxan Xezenge tabdo 40 şaxuu desaatnigijii tabza, edende 10 gara miangan tyxerig tyledexede, modo otologlin foondiin myngenehe tylenen baigaa. Tus ucaastog xadaa myngee xeteryylen gargaşalhan deereheenb, aimagal lees-

promxooz daxin mynge nemeze tabaxaa arşahan baixadanb, ucaastogai xytelberilegşed xadaa, jamar negen argaar xydelmerişedeige zarplaadiiji tylexin orondo, xarin xegdexe jyymeneige rasceenlijii baga bolgoxo zamda oroо. Şiseens, klooso xiyreedelgemeetrei 40 myngete baihan baixadanb, eneniiji 25 myngende oruulhan baina.

Ilme teseşegy baidalai yrgelzele baixada, Xoriin leespromxooz ene asuudalai gazaa tee baixa bişe, xarin şalgaza zyzed, gemte niurnuudtanb bolxo xemzee abxa, xydelmerişedei zarplaadiiji oriin sagta tylyyixe ujalgatal.

Oşon.

Arxinşa „mexaanig"

Xori. Hajaxan aimagal ceentir deere, yni udaan xylieegdehen, kinoo garxa bolzo, xyn zoniiji xyltyylee. Xyn zoniiji onol suglaraa, kinooşij garxa exilee. Tyryşlin caastiin garhanal hyyleer, xojordoxi caasti garba geze batar, „koneec" geheneer dyyrebe. Eneeneige hyyleer, dunduurxi caastinuudain garba. Ilmeer

gargahan kinooji xen oilgoxo geeseb, xensji oilgoxogyi. Ene xadaa, kinoo mixaanigal hogtuu balhanhaa bolhon xereg. A r x i n ş a „mexaanigal" xydelmeridee ene meteer xandadaglin gansa ene bişe. Xoxixo organizaacaanaa xemzee abxa jaadag jym?

Oşon.

Burlaad-Mongoloi azalşad bolbol Japoonska provo-kaacada, obo roonno xydelmerieş şangadxaşgar xariulga za baina.

Zurag deere: Ulaan-Ydede yugergegedehen, PVXO oi huralsalai yjede „şarka tahan" xyniiji boozoi bahaniiji xaruulna.

Černoovoi foto.

XASAAN NUURAI RAIIONDO BOLHON SOBITINYD TUŞAA

Ene onoi aavgustiin 11-de, SSSR-el ba japoonsko vojeenne tyloegşedel tyryşlin uulzalga bolbo. Seregi jabuulganuud 13 caas 30 minuudada (niutagal sargaar) zogsoogdohon baitaranb, japoonsko seregyydei caastinb peremiri tuxal xelseeji ebdehen ba peremiri xiregeze, 100 meetr uragşaa dabxin oroо, Zaozero ynderdiin (Čankyniin) naxidal zarimijii ezellen tuxal-nb, SSSR-el vojeenne tyloegşed xadaa aavgust 11-nei uulzalga deere medyylbe.

SSSR-el vojeenne tyloegşedel proteestiin baihaar baitaranb, japoonsko seregyydeji urda ezelle baihan pozico-donb abaşaxa tuxal eriliin baihaar baitaranb, japoonsko vojeenne tyloegşed, ene zakoonno eritliji gyisedxehese erid arşahan baina. Dursagdahan ucaastog deere xojor talin seregyyde 4-5 meetre xyrter otrotoldohon ba myn aliş momeentede zebsegte tuldaan daxin bolzo bolxo baihan deereheens, xojor talin vojeenne tyloegşed xadaa aliş tallingaa seregyydeji gedergens 80 meetr gazarta abaşaxiiji, tendens şidexehen baina. Daxilna-Vostoogdoli soveed komaandovani, tiime doniseeni abamsaraa, peremiri tuxal batalgadahan xelseenei johoor, eehediingeş caastinuudijii urda ezelle baihan pozico-donb, aavgustiin 9-de 24 caasta ezelle baihan pozico-donb darii busaxa tuxal zaxiralta ygeed, japoonsko seregyydeji zalluulxa tuxal japoonsko tyloegşedheer erite xexe gehen baina. Ene zaxiraltanb manai komaandovaniar tere darii gyisedxegdehen baigaa.

Gadaada xeregyydei aradai komissaar nyxer Litviinov bolbol peremiriiji japoonsko seregyydeer ebdegdehen tuxal-da, japoonsko posool Sigemi-

cyyde zaaza, tedeniiji ene ucaastog deere 100 meestrhee dooşo bişe gazarta busaan abaşaxiiji erite xehen ba xerbee eneenei gyisedregdegyi xadanb, SSSR-el praviltelstvo xadaa japoonsko gemeer peremiri ebdegde geze tooloxo baihinb, uridsalan hanuulba. Mynee yjede, japoonsko seregyyde xadaa deere dursagdahan pyynkteşee zalluulagdahan baina.

Aavgustiin 12 ba 13-ai ydernyyde, SSSR-el ba japoonsko vojeenne tyloegşedel uulzalga daxin bolzo, xojor talin seregyyde baihan gazarnuudijii tododxohon baina.

Gebeş, xojor talin seregyyde baihan gazarnuudijii bişegdehen, kaarta ba protokol podpisaalka gehen, SSSR-el vojeenne tyloegşedel, aavgustiin 13-ai yderel duradaxida, japoonsko seregi tyloegşed eneniiji xexehes arşaad, eehediingeş deede naaşaalstvihaa zaabari xylieşee bainabdi, tilgeed eneenei tulada, ondoо, byri avtoriteedne komissaa jirexe geze, geze medyylbe.

Tilgeed le, xojor talin vojeenne tyloegşed tarahan baina.

Aavgustiin 14-de şine uulzalganuud boloogyi. Kompliktin bolhon raiondo mynee amagalan baina.

Aavgustiin 13-da, japoonsko vojeenne tyloegşedel duradaxalar ba SSSR-el vojeenne tyloegşedel zybşeeheş, tuldaanda gemteşedei tryppeenydiiji andaldaza abalsaba.

Komaandovaniin byridxeli johoor, soveed talahaa 236 xyn alagdahan ba 611 xyn şaxataban baina.

Manai komaandovaniin segneltiin johoor, japoonsko seregyyde gemtelens tiime: 600 xyn alagdahan ba 2500 xyn şaxataban baina.

(TASS).

Poolysko poliiciin buzagai provokaaca

Varşava, aavgustiin 13. Poolyskoxi soveed predstavitelstvede poolysko poliiciin buzagai xandaiga yrgelzeheer. Hyylei gurban ydernyyde torşo soo, polpreedstvo ba torgpreedstviin xydelmerilegşed bolbol slyzeebne bairahaa garxadaa, eezegeer aarestlagdaad, polliceise ucaastogud-ta xeden caasaar barigdana. Byxii aarestluulagşadhaa oludaxin doproos abna, aarestluulagşin gansaxan le nere, obogonb bişegdehen tolxo protokol dorо garnuudaa tabxiiji baalna, tus tusgaar sotruudniguudal xydelmeriin todorxoi medes ba xaraakteriiji, specialnostiiiji medesexiin erille xene, tyrelnyyd tuxainb, polpreedstei, torgpreedstei jamar xarilsaatil bahanaib tuxal geze meteselen medeeny-ydiiji asuuna. Aavgustiin 10-da, torgpreedstei diplomatişeske maşiniiji barilaad, sooferiins aarestlaa. Maşiniijins yliciin dunda xajazarxioo, myneeşij tendee baihaar. Aavgustiin 12-to, gyreneige tugtaigaar jabaza baihan, soveed vojeenne atşagin diplomatişeske maşiniiji, polpreedstviin voro-

taagai dergedexene, pollice bolbol myn le tiimeer dobtolhon baigaa. Sooferiijins xyşeer maşinahaanb gargaad aarestlaa, maşinans myn le ylyicede xajagdaşoo. Ede metiin aaktnuud bolbol ulaxoorondiin xarilsaanal eegele elementaarna erxe medelnyydele xoxiloxogyi ba SSSR-el, gyrenei tugai dostoinstviiji bahamzalna geze, vojeenne atşaxee ba polpreedstviin negedexi sekretariin xelxedens, poliiciindil bolbol bideneriiji ede asuudaliiji honirxogtil geze hurgaagyij jym, zygeer, ulaxoorondiin erxe medel tuxal oridoo medexesji ygeibdi geze, naxaalna medyylhen baina. Polpreedstvo ba torgpreedstviin sotruudniguud bolbol gadaada miirtel normaalyaar xarilsaxa argagyij bolşohon baina. Xudaldaanal feermnyyd bolbol, bidenerhee duidaxagyij şaltagaanuud deereheş, xudaldaza abhan edyydiiji polpreedstvede abaşaxa şadaxagyij bainabdi, geze „veezliveer" medesene.

(TASS).

Soveed strelooguud

Nikolai Nemnoonov bolbol byri zaaxan baixadaa agnuurida jixe duratal baigaa. 7 nahatal bagaran xybyyn baigaa, mantekristoo tuxal hanaaşaldag hen. Tilbe jaabaş, tereniji byri 12-tol bolhon kolnoo xudaldaza abhan baigaa. Nemnoonov bolbol ezilhee abdag taba—gurban myngenygyde, taban zil şaxuu kopilko soo sugluulhan baina. Hyyleerens, kopilkojoo tehelee. Tilgeze, şajartal sogtol бага xybyyn, xarmaandaa—zizen myngeny-yliiji xanxirgahaar, xudaldaa biderze garaa hen...

Montekristooji xudaldaza abhanhaans xoşo 15 zil ylyy-ter ygerbe. Mynee Nemnoonov—şnaiper. Tere bolbol pistoleedei speciallist, revolveer aldangyl buudadag. Ede zilyydyte tere bolbol Altai, Goorno Şoriii, Jakuudta jabaa. Tilgeze jabaxa zuuraa, bişedilşij, buudalgijn iskyystvede nurgaa, eereşiji buudalgada nergeze.

Nemnoonov bolbol aavgustijn 20-do Moskvaada neegdexee baigaa, SSSR-el araduudai, buudalgijn spartakiaadta xabaaldagşaa, olon tooto soveed şalpernuudai negen baina.

Mergen buudalgijn maasternuud, Sojuuzal xaxa xizaar byxeneşee, stollicodo spartakiaadta jirene. Ukrainaska streloogudal dunda—şnaiper Maryysia Baasova, Mariypolidoxi „Azoovstaal" zavodod doomen no cexiiti elektrokamoodčica, Maryysia, buudaza hurahaar oroidoo 5 zil boloo. 1933 ondo zavodod zaiuu emegtil xydelmerişedel gryyppe bolbol 1 stypeeniin voroşilovsko streloogoi znaçoogto noormo tuşaxa geze şidexen baina. Maryysia ene gryyppede bailahan jym. Basagad, xojor nedeeş soo, tilre trenirovaadii, hyyleerens, noormonudaa tuşaxaan binaad. Baasova xadaa buudalgijn spoortiji honirxogdoo baigaa. Yder byri tilre oşodog hen, 11 stypeeniin voroşilovsko streloogoi znaçoogti abaad, streelbeşe deere garhan baina. Baasova xadaa, ene zillei ijjylyşee xoşo—şnaiper.

Şnaiper baixa geşe—streloog byxenei xyşel jym. Gebeş, şnaiper baixiin tulada, buudalgijn spoortdo duraxilin saad tee, myn baha buudalgada trenirovalxa, vintoovkijii xyses bariza şadara şuxala baina. Şnaiperska xereg xadaa—iskyystvo.

SSSR-el araduudai, buudalgijn spartakiaadil bolxo gazarta, Moskva şadarai, Osoaviatimai buudalgijn Centralnaa klyubei streelbeşe deere hajarag şnaiperska buudalganuud oolnon baina. Narahan modoor xyrieleegdehen, poligoonol jixepooli xadaa, ynder nogoo-goor xuşagdanxai. Ene pooli deere gryzinske şnaiper Nikolai Loloaazde garhan baigaa. Xaanaaşij, „daisad" gehen temdeg—mişeeninyyde bultaxiiji medelgyigeer Loloaazde xebebe.

Nege xojor minuuta yngerne... genete, pooliin baruun talin seektorte, şaralzaan dundahaa „faşis nabhudateb" bultaxa xaragdaba. Şnaiper bolbol xemzeşijins darii bargaşagaad, priceel tablaad, buudazarxioa. Tere mişeeniin ygei boloogyi baixadanb, pooliin nygeede talada, „daisana" ştan-kovoi pyllmood xaragdaba. Daxin le ton tyrgeer xemzeşijins bargaşagaad, priceelee zoxilooood buudana. Pyllmooşij xaragdaraxa bolşoo. Eneexen yjede, Loloaazde bolbol negen „terjeleşijii" xara-oa. Tere xadaa pooli dunduur „xaralza" jababa. Loloaazde bolbol guradaxi buudalgaarba enesji mişeeniiji halgaagaa.

—Bod! geze komaanda duuldaba. Şnaiper nogoon dundahaa bodno. —Şagaasanuud tudagda! Tyryşxynins—5 sekyyndede, xojordoxi ba gurbadaxins—4-4 sekyyndede.

Moskva şadarai narahan oi soo, byxeli ydertee buu dungaral duuldagad. Buudalgijn Centralnaa klyubei streelbeşe deere, stollicodo jirehen, spartakiaadta xaba-

dagşad ydeşe oroi boltor trenirovalna. Ende xakaşanuud-ji, cyvaşanuudşij, kabardi- nuudşij, jakuuduudşij, adzaar nuudşij bil...

Buudalgijn spoort bolbol—SoveedSojuuz soo duralgdadag zanaati. Xeden olon millioon xydelmerişed, kolxooznigud, inzeneernyyd, albaxaaşad, stypeentnyyd tilriji dyrygedeg. Tedenel olonins şagaşij, ji mergeer tudaza şadaxa.

Xeden zuu miangan xynyyd negedegder stypeeniin voroşilovsko streloogoi znaçooglij ybsyyndee xadaa jabadag. Xojordoxi stypeeniin voroşilovsko strelooguud xeden miagaad bil. Tedenel olonlin nerenyyd, SSSR-hee xolo saana suatli.

Voroşilovsko strelooguud gurbanai nege xubins—emegteşyyd. Tedenerei olonxin şagaasa xudar hainaar buudag ba vintoovkijii xynşahin medene. Niitemoskoovii emegteşyyde buudalgijn sovnovaani deere, mynee zilde mekoovska elektrotexnişeske itityyde stypeentkenyyde komaanda bolbol 590-haa 470 oşoo tudahan baina. B. bootnica Makseenkova bolbol xoxoor 100-haa 98 oşoo tudaba.

Moskva şadarai Pyyskin ke steende deere, zaluu bootnica Naadi Tolştij gegşee („Zenit" geze sportivno oşestvo) 50 haa 45 tareeloqnuudijii tudaba.

SSSR-el araduudai byxepooli spartakiaada deere, re-pyublike ba avtonoomno ool-last byxeneşee xygydel streloogvo komaandanuud, xabaaldasana. Manai hurgu-liarxin xadaa streloogvo spoortiji ton jixer erxlin spartakiaadta jirehen xygy-dei komaandanuudta, pervo-laassna mergen buudagşayşeen bişe bil.

Ene zillei exinde, pioneer otriadaudai zaoçoqno soveevaniin yjede, 13 haa 16 xyrter, nanalai xeden arşaxan miangan edir strelooguud, buudalgijn liini deere garhan binaad. Ene zillei, ulaxoorondiin xygydel buudalgijn soveevaniin deere, soveed hurgu-vaaxrid ilahan baina.

Xeden arbaad miangan voroşilovsko strelooguud, bolbol vintoovkijii xyses hainar bariza şadara. Gurban ali-saadtee, vintoovkooşoo buudalgijn talaar, byxesojuuznaa koord baiguulagdaa hen: Ştan-log xadaa 400 meetr distan-cada 10 sekyynd byxende bartaalgahan, 25 mişeeniiji 5-5 sekyynd soo udax daraa tudaba baigaa.

Ijyyliin 26-da, Metişene rekoord bolbol xojordogdahan baina. Streloog Ernest gegşe, uday daraa mişeeninyydiiji tudaa, tere hyyleer caas bolood, streloog Gaalkin gegşe, uday-udaggyi 64 mişeeninyydiiji tudaza, tişeske priborogyigeer, otstvenno vintoovkooşoo buudalgijn da ton jixe tesel ba yaddeede masterstvojii demontiraacalan xaruulhan baina.

Xaanta zasag xadaa, Rossi on tooto daralgadahan buudata soldaadai vintoovkigartans bariulaxahaa ali-zeneniiji seregi abanda daggyi hen. Mynee, tirnyy vintoovkoor buudaggyi jiloog geze, manai orondo naxij, ygei. Byxii respyybiinnyyde xeden zuun miang strelooguud, bojevovi vintoovkijii şudalag ba şudalin Moskvaada bolxoo baigaa. SSSR-el araduudai spartakia deere, tedenerei erxlin bolbol buu zebşegijii barışadabariaa, mişeeninyyde buudalgijn talaar, tulaltadaxa xaruulxa baina.

Manai aguu jixe Exe oroxileda ajuul zygedee sag ree haans, soveed streloogvo nege xyn şingler, xileny xamagaalaxaa zagsara ba Tedenex xadaa eehediin puunuduul priceelnyydiiji san teşeşe txoxoro baina.

—Exe oroniogoo eriehe froot deere jixel duratal oşoxob—geze şnaiper Baasova xereşee.

(TASS).

Xariusalgata redaaktor R. BIMBAJEV.